

Jaar van de Huiszwaluw 2018: onderzoek, tel en vertel mee

Theunis Piersma noemt ze 'vliegende orka's': Huiszwaluwen die zich hoog in de lucht tegoed doen aan insecten. Gerekend vanaf begin jaren zeventig verminderde hun aantal in ons land met ruim 80% (figuur 1). Waarschijnlijk was de afname van insecten daarvan een belangrijke oorzaak. Huiszwaluwen verlieten vooral het stedelijk gebied, waar je tegenwoordig nauwelijks meer kolonies aantreft. Sinds de eeuwwisseling neemt het aantal broedparen landelijk weer licht toe, zo blijkt uit kolonievogeltellingen. Hoe kan dat? En wat zijn succesfactoren voor de Huiszwaluw? In 2018, het Jaar van de Huiszwaluw, gaan we op onderzoek uit. Help je mee?

Wat organiseren Sovon en Vogelbescherming Nederland in het Jaar van de Huiszwaluw? Drie soorten activiteiten:

Onderzoeken

Over het nestsucces, en hoe dit wordt beïnvloed door nestplaats en omgeving, is in Nederland weinig bekend. Die informatie is cruciaal om Huiszwaluwen te helpen. Zo is één van de hypothesen dat het aandeel tweede legfels wel eens belangrijk zou kunnen zijn om de populatie op peil te houden. Hoeveel vogels zo'n tweede legfel beginnen, hangt misschien af van het voedselaanbod in de omgeving. Het is daarom zinvol om goed te kijken naar het verloop van het broedproces in een kolonie. Door elke week enkele nesten te volgen, kun je waardevolle gegevens verzamelen. In Engeland zijn daar in de afgelopen twee jaar al goede ervaringen mee opgedaan in de House Martin Nest Study van de BTO. In 2017 hebben we met

een kleine groep vrijwilligers een formulier getest om het nestsucces van enkele nesten in een kolonie te volgen. De test verliep positief en we hopen dat veel zwaluwliefhebbers uit het hele land in 2018 mee willen doen aan dit nestonderzoek. Aanmelden kan via jaarvandehuiszwaluw.nl

Tellen

We grijpen dit jaar aan om vogelaars te vinden die kolonies willen tellen die nog niet gevolgd worden voor het broedvogelmeetnet. Jaarlijks worden de nesten van ruim 1700 kolonies geteld, een prachtige inspanning. Toch zijn er nog regio's waaruit maar weinig gegevens komen, zoals Midden-Friesland en de regio tussen Staphorst en Raalte. De al bekende maar nog niet getelde kolonies kun je zien via sovon.nl/vacant. Daar kun je ook een nieuwe kolonie melden.

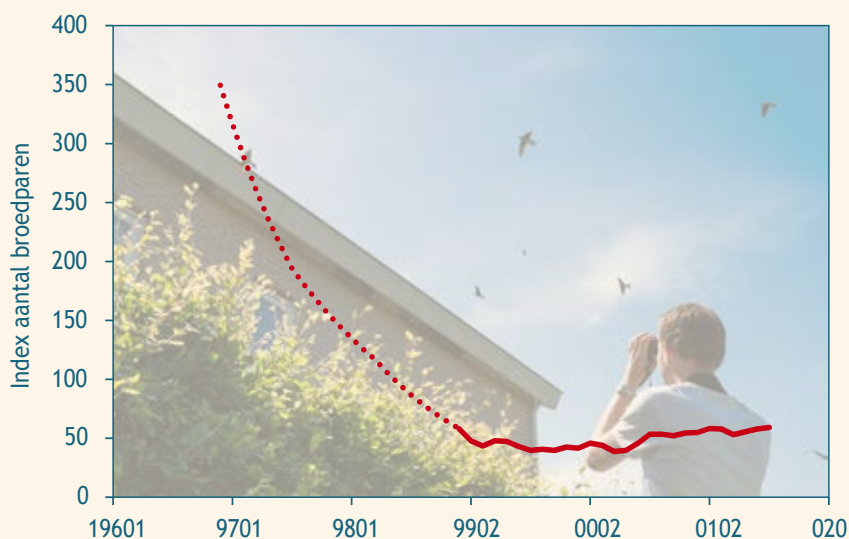
In 2018 organiseren we een landelijke studie naar het broedsucces.
Foto: Bertus Webbink (Kina)

Vertellen

Huiszwaluwen broeden veelvuldig aan woonhuizen en schuren. Eigenaars zijn daar niet altijd blij mee. We starten een charmeoffensief, zodat alle 'kolonie-eigenaren' de nesten laten zitten en de zwaluwen graag terug zien komen. Daarom ontwikkelt Vogelbescherming Nederland een flyer voor huiseigenaren en vogelwerkgroepen. Op deze flyer staan ook tips over hoe je nestelende Huiszwaluwen een handje kunt helpen met bijvoorbeeld een modderpoeltje dichtbij.

● **Loes van den Bremer & Joost van Bruggen**

> jaarvandehuiszwaluw.nl

Figuur 1. Huiszwaluw. Rond 1970 werd het aantal broedparen nog geschat op 450.000. Anno 2015 waren dat er nog maar zo'n 75.000. De stippellijn is gebaseerd op landelijke populatieschattingen uit de jaren zeventig en tachtig, de ononderbroken lijn op de kolonievogeltellingen uit het Meetnet Broedvogels. Foto: Peter Eekelder

Een paartje Huiszwaluw begint aan het nieuwe broedseizoen.
Foto: Chris van Rijswijk

